

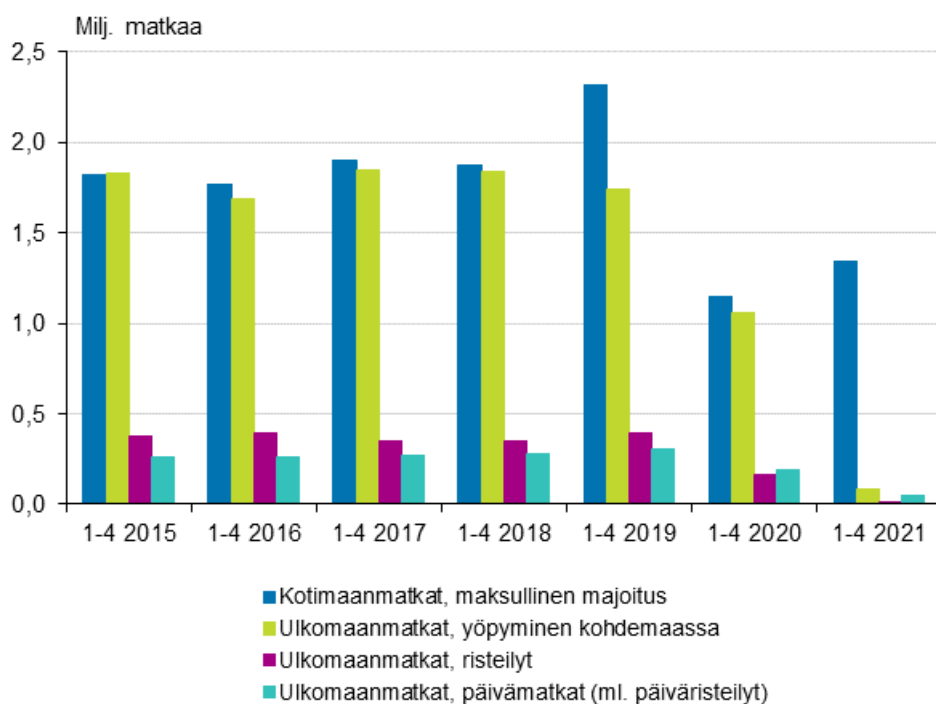
Suomalaisten matkailu

2021, kevät (1.1.-30.4.2021)

Toinen koronakevät sai suomalaiset matkailemaan kotimaassa tammi-huhtikuussa 2021

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan suomalaiset matkailivat tammi-huhtikuussa 2021 lähes yksinomaan kotimaassa. Kotimaassa tehtyjen yöpymisen sisältäneiden vapaa-ajanmatkojen määrä lisääntyi reilun kolmanneksen edellisvuodesta. Lisäksi suomalaiset tekivät 7,5 miljoonaa vapaa-ajan päivämatkaa kotimaassa. Ulkomaan vapaa-ajanmatkailu sen sijaan väheni edellisvuoden vastaavasta ajankohdasta yli 90 prosenttia.

Vapaa-ajanmatkat tammi-huhtikuussa 2015-2021* (pl. kotimaan päivä- ja ilmaismajoitusmatkat)

Vuoden 2021 tammi-huhtikuussa 15–84-vuotiaat suomalaiset tekivät hankalasta koronatilanteesta huolimatta 6,4 miljoonaa matkaa, kun mukaan lasketaan kaikki yöpymisen sisältäneet kotimaan vapaa-ajanmatkat ja

kaikki ulkomaan vapaa-ajanmatkat. Edellisvuoden vastaavana ajankohtana matkojen määrä oli 6,0 miljoonaa.

Kotimaassa yöpymisen sisältäneitä vapaa-ajanmatkoja tehtiin tammi-huhtikuussa 6,3 miljoonaa. Näistä oli ilmaismajoitusmatkoja 4,9 miljoonaa. Matkoja, joiden aikana yövyttiin maksullisessa majoituksessa, tehtiin 1,3 miljoonaa. Kotimaassa yöpymisen sisältäneitä vapaa-ajanmatkoja tehtiin 38 prosenttia enemmän, kuin vuotta aiemmin.

Kotimaan vapaa-ajan päivämatkoja tehtiin 7,5 miljoonaa eli noin kaksinkertainen määrä vuoteen 2018 verrattuna, jolloin ne tilastoitiin edellisen kerran. Päivämatkat suuntautuivat korostetusti suurimpien kaupunkien ulkopuolelle. Pääkaupunkiseudun, Turun ja Tampereen osuus päivämatkoista oli vain 17 prosenttia kun vuonna 2018 niiden osuus oli 26 prosenttia.

Koronavirustilanteesta johtuvat matkustusrajoitukset sekä lento- ja laivavuorojen puuttuminen vähensivät ulkomaan vapaa-ajanmatkailua edellisvuodesta yli 90 prosenttia.

Ulkomaille tehtiin vuoden 2021 tammi-huhtikuussa 150 000 vapaa-ajanmatkaa, sisältäen yöpymisen kohdemaassa sisältäneet matkat, risteilyt ja päivämatkat. Edellisvuoden vastaavana ajankohtana vapaa-ajanmatkojen määrä oli 1,4 miljoonaa. Edellisvuoden matkojen määrää nostivat sekä normaalit matkustuskuukaudet tammi- ja helmikuu että ulkomailta talveaan viettäneiden suomalaisten laajamittainen paluu Suomeen maaliskuussa 2020.

Vapaa-ajanmatkojen lisäksi kotimaassa tehtiin 0,4 miljoonaa yöpymisen sisältänyttä työ- ja kokousmatkaa. Kotimaan päivän kestäviä työmatkoja tehtiin 1,0 miljoonaa. Ulkomaille suuntautuvia työ- ja kokousmatkoja ei tehty juuri lainkaan.

Tiedot ilmenevät Tilastokeskuksen Suomalaisten matkailu -kyselystä, jota varten kerättiin tiedot helmi-, maaliskuussa, huhti- ja toukokuussa yhteensä 4 719 iältään 15–84-vuotiaalta suomalaiselta verkossa tai vaihtoehtoisesti puhelinhaastattelussa.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1.1. Suomalaisten matkat ja niiden muutos tammi-huhtikuussa 2021*	4
Liitetaulukko 1.2. Suomalaisten matkat tammi-huhtikuussa 2015-2021*	5
Liitetaulukko 2. Kotimaan vapaa-ajanmatkat kohdemaakunnittain, tammi-huhtikuussa 2021*	5
Liitetaulukko 3. Kotimaanmatkoilla käytetyt kulkuvälineet tammi-huhtikuussa 2021*	6
Liitetaulukko 4. Ulkomaan vapaa-ajanmatkat (yöpyminen kohdemaassa) kohteittain tammi-huhtikuussa 2019-2021*	6
Liitetaulukko 5. Matkat Viroon ja Ruotsiin matkatyyppin mukaan tammi-huhtikuussa 2019-2021*	6
Laatuseloste: Suomalaisten matkailu 2021	7

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1.1. Suomalaisen matkat ja niiden muutos tammi-huhtikuussa 2021*

Matkatyyppi			Tammikuu	Helmikuu	Maaliskuu	Huhtikuu	Tammi-huhtikuu yhteensä	Muutos, % 1-4/2021* - 1-4/2020
			1 000 matkaa					
Matkoja yhteensä			3 860	3 390	3 500	4 700	15 450	..
Vapaa-aika	Kotimaa	Yhteensä ¹⁾	3 430	2 980	3 110	4 280	13 800	..
		Maksullinen majoitus	300	300	360	380	1 340	15
		Ilmaismajoitus	1 230	1 080	1 010	1 620	4 940	46
		Päivämatka	1 890	1 600	1 750	2 280	7 520	..
	Ulkomaa	Yhteensä ²⁾	..	..	..	..	150	-92
Työ	Kotimaa	Yhteensä	370	390	350	350	1 460	..
		Yöpymisen sis.	..	130	110	110	430	-45
		Päivämatka	290	270	240	240	1 030	..
	Ulkomaa	Yhteensä ²⁾	..	..	..	..	..	..

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen, [*] ennakkotieto. Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

1) Sisältää yöpymisen sis. matkat sekä päivämatkat

2) Sisältää päivämatkat, risteilyt ja matkat joissa yövyttiin kohdemaassa

Liitetaulukko 1.2. Suomalaisen matkat tammi-huhtikuussa 2015-2021*

Matkatyyppi			Tammi-huhtikuu						
			2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021*
			1 000 matkaa						
Matkoja yhteensä			11 430	11 100	11 680	10 830	11 820	7 040	6 900
Vapaa-aika	Kotimaa	Yhteensä ¹⁾	7 300	6 850	7 240	6 580	7 380	4 560	6 280
		Maksullinen majoitus	1 820	1 770	1 900	1 870	2 320	1 170	1 340
		Ilmaismajoitus	5 480	5 080	5 350	4 700	5 060	3 390	4 940
	Ulkomaa	Yhteensä ²⁾	2 460	2 340	2 470	2 460	2 450	1 400	150
		Yöpyminen kohdemaassa	1 820	1 690	1 850	1 840	1 740	1 040	..
		Risteily	370	390	350	350	400	170	..
		Päivämatka (ml. päivärasteily)	260	260	270	280	310	190	..
Työ	Kotimaa	Yöpyminen sis.	1 060	1 240	1 360	1 140	1 110	780	430
	Ulkomaa	Yhteensä ²⁾	610	670	610	660	880	290	..

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen, [*] ennakkotieto. Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

1) Ei sisällä kotimaan päivämatoja

2) Sisältää päivämatoja, risteilyt ja matkat joissa yövyttiin kohdemaassa

Liitetaulukko 2. Kotimaan vapaa-ajanmatkat kohdemaakunnittain, tammi-huhtikuussa 2021*

Kohdemaakunta	1-4/2021*							
	Matkat maksullisessa majoituksessa		Matkat ilmaismajoituksessa		Päivämatoja		Kotimaan vapaa-ajanmatkat yhteensä	
	1 000 matkaa	Osuus, %	1 000 matkaa	Osuus, %	1 000 matkaa	Osuus, %	1 000 matkaa	Osuus, %
Matkoja yhteensä	1 340	100	4 940	100	7 520	100	13 800	100
Uusimaa	110	8	620	13	1 540	20	2 270	16
Varsinais-Suomi	..	..	480	10	630	8	1 190	9
Satakunta	..	..	200	4	310	4	530	4
Kanta-Häme	..	..	220	4	310	4	570	4
Pirkanmaa	140	10	480	10	870	12	1 500	11
Päijät-Häme	..	..	250	5	370	5	660	5
Kymenlaakso	..	..	180	4	200	3	400	3
Etelä-Karjala	..	..	170	3	200	3	400	3
Etelä-Savo	..	..	270	5	230	3	530	4
Pohjois-Savo	..	..	280	6	390	5	750	5
Pohjois-Karjala	..	..	180	4	250	3	460	3
Keski-Suomi	120	9	310	6	480	6	900	7
Etelä-Pohjanmaa	..	..	170	4	390	5	590	4
Pohjanmaa	..	..	..	..	270	4	340	2
Keski-Pohjanmaa	..	..	100	2	150	2	280	2
Pohjois-Pohjanmaa	230	17	450	9	590	8	1 270	9
Kainuu	..	..	120	2	110	2	290	2
Lappi	270	20	350	7	220	3	840	6
Ahvenanmaa - Åland	..	..	..	..	..	..	..	..

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen, [*] ennakkotieto. Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

Liitetaulukko 3. Kotimaanmatkoilla käytetyt kulkuvälineet tammi-huhtikuu 2021*

Kotimaanmatkan kulkuväline	1-4/2021*			
	Vapaa-aika		Työ	
	1 000 matkaa	Osuus, %	1 000 matkaa	Osuus, %
Matkoja yhteensä	13 800	100	1 460	100
Auto	12 440	90	1 190	81
Bussi	330	2	..	..
Juna	800	6	120	8
Lentokone	..	..	..	..
Muu	160	1	120	8

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen, [*] ennakkotieto. Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

Liitetaulukko 4. Ulkomaan vapaa-ajanmatkat (yöpyminen kohdemaassa) kohteittain tammi-huhtikuussa 2019-2021*

Kohde	1-4/2019		1-4/2020		1-4/2021*	
	1 000 matkaa	Osuus, %	1 000 matkaa	Osuus, %	1 000 matkaa	Osuus, %
Matkoja yhteensä	1 740	100	1 040	100	..	..
Pohjoismaat	Yhteensä	250	15	..	..	..
	Ruotsi	200	12	..	..	..
Venäjä ja Baltia	Yhteensä	400	23	230	23	..
	Viro	290	16	190	18	..
Itä- ja Länsi-Eurooppa	Yhteensä	410	23	170	16	..
	Saksa	110	6	..	..	..
Etelä-Eurooppa ja Itäisen Välimeren maat	Yhteensä	400	23	300	29	..
	Espanja (ilman Kanariansaaria)	100	6	150	14	..
	Espanjan Kanariansaaret	140	8	100	9	..
Amerikka	Yhteensä	..	..	..	..	..
Afrikka	Yhteensä	..	..	..	..	..
Aasia ja Oseania	Yhteensä	180	10	160	16	..

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen, [*] ennakkotieto. Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

Liitetaulukko 5. Matkat Viroon ja Ruotsiin matkatyyppin mukaan tammi-huhtikuussa 2019-2021*

Matkatyyppi	Viro			Ruotsi		
	Matkat 1-4/2019	Matkat 1-4/2020	Matkat 1-4/2021*	Matkat 1-4/2019	Matkat 1-4/2020	Matkat 1-4/2021*
	1 000 matkaa			1 000 matkaa		
Matkoja yhteensä¹⁾	550	370	..	830	310	..
Vapaa-aika	Yhteensä ¹⁾	460	340	..	630	210
	Yöpyminen kohdemaassa	290	190	..	200	..
	Risteily	..	..	..	330	120
	Päivämatka (ml. päivärasteily)	110	110	..	110	..
Työ	Yhteensä ¹⁾	..	..	..	200	100

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen, [*] ennakkotieto. Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

1) Sisältää päivämatkat, risteilyt ja matkat joissa yövyttiin kohdemaassa

Laatuseloste: Suomalaisten matkailu 2021

Tilastotietojen relevanssi

Suomalaisten matkailu -tilasto sisältää tietoa suomalaisten tekemistä matkoista ja vuoden aikana matkoja tehneiden henkilöiden määrästä. Tilaston kohteena ovat yöpymisen sisältäneet matkat kotimaassa ja ulkomaille sekä päivämatkat ulkomaille.

Tilaston tietoja käytetään suomalaisten kotimaanmatkailun ja ulkomaille suuntautuvan matkailun seuraamisessa. Tiedot on tarkoitettu erityisesti valtionhallinnon, matkailualan yritysten ja järjestöjen sekä tutkijoiden käyttöön. Valtionhallinnon osalta tietoja käytetään lähinnä maksutaselaskelmissa. Tilaston tietoja raportoidaan myös Eurostatille eli Euroopan yhteisön tilastovirastolle matkailutilastoasetuksen (EU) N:o 692/2011 mukaan.

Tilastokeskus kerää tilaston tiedot ns. yhdistelmä tiedonkeruuna, eli itse täytettävällä verkkolomakkeella tai vaihtoehtoisesti puhelinhaastatteluna. Osohenkilöt edustavat Suomessa vakituisesti asuvaa 15–84-vuotiasta väestöä.

Tiedot kerätään vapaaehtoisuuteen perustuen. Yksilökohtaiset tutkimustiedot ovat tilastolain (280/2004, 12§) mukaan luottamuksellisia.

Matkailun määritelmään liittyy olennaisesti tavanomaisen elinpiirin käsite. Maailman matkailujärjestön (World Tourism Organisation, UNWTO) mukaan matkailu on toimintaa, jossa ihmiset matkustavat tavanomaisen elinpiirinsä ulkopuolella olevaan paikkaan ja oleskelevat siellä korkeintaan yhden vuoden.

Matkakohteiden luokituksessa käytetään Tilastokeskuksen kunta- ja valtioluokitusta tilastovuodelta.

Tilaston menetelmäkuvaus

Tilaston tiedot kerätään kyselyllä, joka koostuu kahdesta osasta. Kuukausikyselyssä kerätään tietoa suomalaisten edellisen kuukauden aikana tekemistä matkoista, niiden lukumääristä ja ominaisuuksista. Vuonna 2019 tiedot kerättiin poikkeuksellisesti kolmen edellisen kuukauden matkoista.

Vuoden viimeisen kuukausikyselyn ohessa tehdään ns. vuosikysely, jonka kyllä / ei -kysymysten avulla selvitetään tilastovuoden aikana erityyppisiä matkoja tehneiden henkilöiden määriä.

Tiedonkeruu on otospohjainen verkkolomakkeella tai vaihtoehtoisesti puhelinhaastatteluna toteutettava kysely. Kohdehenkilöä pyydetään vastaamaan kyselyyn ensisijaisesti verkkolomakkeella. Jos tietoja ei saada, tilastohaastattelija ottaa yhteyttä puhelimitse. Tiedot kerätään tilastovuoden helmikuun ja sitä seuraavan vuoden tammikuun välisenä aikana. Kunkin kuukausierän tiedot kerätään seuraavan kuukauden aikana. Matkustaneita henkilöitä selvittävän vuosikyselyn tiedot kerätään vuoden viimeisen kuukausierän yhteydessä.

Tilaston perusjoukkona on väestötietojärjestelmän 15–84-vuotias Suomessa vakituisesti asuva väestö. Perusjoukon ulkopuolelle jäävät kuitenkin pysyvästi laitoksessa olevat henkilöt. Otokset poimitaan systemaattisella otannalla, ja ne edustavat perusjoukkoa kattavasti iän, sukupuolen, asuinalueen ja äidinkielen suhteen. Työikäisiä (25–64-vuotiaita) poimitaan hieman nuoria (15–24-vuotiaita) ja eläkeikäisiä (65–84-vuotiaita) tiheämmin sen vuoksi, että työikäiset tekevät eniten matkoja.

Kyselyn otoskoko on 28 200 henkilöä vuodessa eli 2 350 henkilöä per kuukausierä. Vuonna 2019 otoskoko oli poikkeuksellisesti 16 000 henkilöä vuodessa. Vuoteen 2012 asti samaa otosta käytettiin myös kuukausittaisen kuluttajien luottamus- tilaston tiedonkeruussa.

Vastaustiedot korotetaan painokertoimilla perusjoukon tasolle. Vuodesta 2012 lähtien kunkin kuukauden painokerroin korotetaan kuukauden väestömäärälle (väestörakenteen ennakkotiedot). Ositteena ovat vastaajan ikäluokka, sukupuoli ja asuinalue (suuralue). Ennen vuotta 2012 ositteena käytettiin vain sukupuolta.

Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tilaston tietosisältöä laajennettiin erityisesti vuosina 1995–1997 vastaamaan EY:n matkailutilastodirektiivin (95/57/EY) vaatimuksia. Vuonna 1996 tilaston piiriin sisällytettiin yöpymisen sisältävien matkojen lisäksi ulkomaille tehdyt päivämatkot, joten nykyisessä laajuudessaan tilasto antaa varsin kattavan kuvan suomalaisten matkailusta. Tilaston ulkopuolelle jäivät enää ainoastaan kotimaan päivämatkot.

Vuoden 2012 lomakeuudistuksen jälkeen vastaaja ei enää itse päättää matkan tyyppiä, vaan se päätellään annetuista vastauksista. Matkoilta kysytään kaikki käytetyt yöpymismuodot, joten maksullisen majoituksen matkat saadaan lajiteltua automaattisesti oikein. Tämä vähentää virheitä ja mahdollistaa tarkemman tilastoinnin.

Kyselyn vastauskato vuositasolla on 45 prosenttia. Kato on yksi merkittävämpiä virhelähteitä, sillä kadon suuruus vaikuttaa välittömästi painokertoimien suuruuteen. Mitä suurempi kato on, sitä suuremmiksi painokertoimet muodostuvat.

Otannasta aiheutuvaa satunnaisvaihtelua kuvataan matkojen ja matkoja tehneiden henkilöiden vuosiestimaateille laskettujen 95 prosentin luottamusvälien avulla.

Taulukko 1. Matkamäärien luottamusvälit matkatyypeittäin vuonna 2020

Matkatyyppi	N	Summa	Keski-hajonta	95% luottamusväli	
				alaraja	yläraja
1 000 matkaa					
Kotimaan vapaa-ajanmatkat maksullisessa majoituksessa	1 555	5 450	130	5 210	5 700
Kotimaan vapaa-ajanmatkat ilmaismajoituksessa	4 563	15 930	150	15 620	16 230
Työ- ja kokousmatkat kotimaassa	556	1 960	80	1 810	2 120
Ulkomaan vapaa-ajan päivämatkot (ml. päivärasteilyt)	93	330	30	260	400
Ulkomaan vapaa-ajanrasteilyt	87	300	30	240	360
Ulkomaan vapaa-ajanmatkat, yöpyminen kohdemaassa	482	1 660	70	1 510	1 810
Ulkomaan työ- ja kokousmatkat	115	400	40	330	480

Taulukko 2. Henkilömäärien luottamusvälit matkailuaktiivisuuden mukaan vuonna 2020

Matkailuaktiivisuus	N	Summa	Keski-hajonta	95% luottamusväli	
				alaraja	yläraja
1 000 henkilöä					
Ei tehnyt yöpymisen sisältäneitä vapaa-ajanmatkoja	335	1 270	60	1 160	1 380
Teki yöpymisen sisältäneitä vapaa-ajanmatkoja	827	3 140	60	3 030	3 260
Teki kotimaan vapaa-ajanmatkoja maksullisessa majoituksessa	422	1 160	60	1 490	1 730
Teki ulkomaan vapaa-ajan päivämatkoja (ml. päivärasteilyt)	327	1 010	50	910	1 100
Teki ulkomaan vapaa-ajanrasteilyjä	116	440	40	360	520
Teki ulkomaan vapaa-ajanmatkoja maksullisessa majoituksessa kohdemaassa yöpyen	55	200	30	150	260
Teki koti- tai ulkomaan työ- ja kokousmatkoja	117	460	40	380	530

Tulokset esitetään kymmentuhannen tarkkuudella. Ennen vuotta 2012 alle 10 000 olevia lukumääriä ei julkistettu, vaan ne merkittiin epävarmaksi tiedoksi. Vuodesta 2012 vuoteen 2015 alle 50 000 on merkitty epävarmaksi tiedoksi. Vuodesta 2016 lähtien alle 100 000 on merkitty epävarmaksi tiedoksi.

Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tietoja matkojen määristä julkaistiin vuoteen 2011 asti kuukausittain 6–7 viikon kuluttua tilastokuukauden päättymisestä. Vuodesta 2012 lähtien ennakkotietoja julkaistaan neljän kuukauden välein 6–7 viikon sisällä jakson päättymisestä, mutta vuotta 2020 koskevat ennakkotiedot julkaistaan poikkeuksellisesti noin 4 kuukauden sisällä jakson päättymisestä.

Vuositiedot julkaistaan Suomalaisten matkailu -tilaston kotisivuilla noin 3 kuukauden kuluttua vuoden päättymisestä.

Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tiedot julkaistaan vain Tilastokeskuksen Internet-sivuilla. Suomalaisten matkailu -vuosijulkaisua tuotettiin painettuna tilastovuoteen 2008 asti.

Vuositietoja matkoista on saatavilla matkaryhmittäin ja kohdealueittain Tilastokeskuksen StatFin-tietokannassa. Matkaryhmittäiset aikasarjat alkavat vuodesta 1991 ja kohdealueittaiset vuodesta 2000.

Tilastojen vertailukelpoisuus

Säännöllisesti tilastoa on tehty vuodesta 1991 alkaen. Vuosina 1991–1994 Tilastokeskus tuotti tilastoa Matkailun edistämiskeskuksen (MEK) toimeksiannosta. Nämä vuodet ovat keskenään vertailukelpoisia, sillä käytössä olivat yhdenmukaiset menetelmät. Vuonna 1995 tilasto siirtyi kokonaan Tilastokeskukselle. Samana vuonna aloitetut sisältö- ja menetelmämuutokset ovat vaikuttaneet tietojen vertailukelpoisuuteen vuosien 1995–1999 välillä. Tietosisältö sekä laskenta- ja tiedonkeruumenetelmät pysyivät ennallaan vuosina 2000–2009. Vuosina 2010 ja 2012 tapahtuneiden tiedonkeruun muutosten takia luvut eivät ole täysin vertailukelpoiset edellisiin vuosiin.

Vuoden 2000 alussa kyselyä alettiin tehdä joka kuukausi yhdessä Kuluttajabarometrin (nykyisin Kuluttajien luottamus) kanssa keskitetysti. Tätä ennen tiedot kerättiin Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen tiedonkeruun yhteydessä, neljännesvuosittain vuosina 1996–1999 ja sitä ennen kolmannesvuosittain.

Vuonna 2000 matkan enimmäispituus muuttui 90 päivästä 365 päivään Maailman matkailujärjestön (UNWTO) ohjeiden mukaisesti. Tietojen vertailtavuutta heikentää jonkin verran myös se, että alkaneiden matkojen sijaan tilastovuodesta 2000 alkaen kohdehenkilöiltä on kysytty tietoja tutkimusjaksolla päättyneistä matkoista.

Tiedonkeruuta muutettiin vuonna 2010 siten, että haastattelukuukauden tutkimusjaksoa on lyhennetty kahdesta kuukaudesta yhteen kuukauteen, eli tiedustelu koskee vain haastattelukuukautta välittömästi edeltäneen kuukauden aikana päättyneitä matkoja aiemman kahden edellisen kuukauden sijaan. Aikaisemmin lopulliset tiedot kunkin kuukauden matkojen määrästä saatiin kahden eri otoksen keskiarvona, muutoksen jälkeen luvut perustuvat yhteen otokseen.

Vuodesta 2012 lähtien matkailutilastot laaditaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 692/2011 mukaan. Samalla kohdejoukko laajeni 15–74-vuotiaista 15–84-vuotiaisiin, otettiin käyttöön tarkemmat painokertoimet ja haastattelulomakkeelle tehtiin merkittäviä muutoksia. Uudistuksen takia tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia aiempien vuosien kanssa. *Ikäryhmän* laajentaminen kasvatti matkaryhmittäisiä summia 2–5 prosenttia. *Painokertoimen* tarkentaminen kasvatti matkaryhmittäisiä summia 2–3 prosenttia. Muuttuneiden kysymysten vaikutusta saatuihin tuloksiin on vaikea määrittää. Matkatyyppien päättely annetuista vastauksista (vastaajan oman luokittelun sijaan) on siirtänyt osan matkoista toiseen ryhmään. Tarkentuneella ohjeistuksella on pyritty vähentämään tavanomaiseen elinpiiriin kuuluvan liikkumisen määrää tilastossa.

Vuoden 2019 kyselyssä kuukausikyselyn viitejaksoa pidennettiin yhdestä kuukaudesta kolmeen edelliseen kuukauteen. Muutoksella tavoiteltiin sitä, että matkahavaintoja saataisiin aiempaa enemmän kultakin vastaajalta. Samalla matkoja saatiin kuitenkin vähemmän kuukausikohtaisesti. Tämän oletetaan johtuvan siitä, että kaikkia matkoja kolmen kuukauden ajalta ei joko muistettu ilmoittaa tai niiden ilmoittaminen koettiin liian raskaaksi erityisesti paljon matkailevilla. Tämä aliraportointi kohdistui erityisesti lyhytkestoisiin matkoihin, työmatkoihin, sekä erilaisiin vierailu- ja muihin ilmaismajoituksessa vietettyihin matkoihin.

Vuositasen matkamäärien vertailukelpoisuuden säilyttämiseksi vuoden 2019 matkojen painokertoimia korotettiin matkatyyppikohtaisilla ja ulkomaanmatkoissa lisäksi maakohtaisilla kertoimilla. Näiden korotuskertoimien määrittämisessä käytettiin apuna tilaston ulkopuolisia, vuositasen muutosta kuvaavia lähdeaineistoja. Kotimaan maksullisen majoituksen matkojen osalta käytettiin apuna erityisesti

Tilastokeskuksen majoitustilastoa. Suomalaisten ulkomaanmatkailun osalta käytettiin teleoperaattoriaineistoihin perustuvia tilastotietoja vierailuista kohdemaittain, SMAL ry:n valmismatkoja koskevia tilastoja, laivaliikenteen matkustajatilastoja, sekä Viron matkailun osalta Tallinnan sataman julkaisemia matkustajamäärätilastoja.

Tiedot matkustaneista henkilöistä ovat vertailukelpoisia eri vuosien välillä. Vuositutkimusta matkustaneista henkilöistä tehtiin 1991–2011 työvoimatutkimuksen yhteydessä ja sen jälkeen matkailukyselyn liitteenä.

Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Suomalaisten matkailu tilastoi matkailun kysyntää. Matkailun tarjontaa Suomessa kuvataan kuukausittain ja vuosittain julkaistavassa Tilastokeskuksen **Majoitustilastossa**. Se sisältää tietoja mm. hotellien majoituskapasiteetista ja sen käytöstä sekä yöpymisistä majoitusliikkeissä matkailijan asuinmaan mukaan eriteltyinä.

Matkailutilinpito (Tourism Satellite Account, TSA) on tilastojärjestelmä, jossa matkailun taloudellisia vaikutuksia kuvataan monipuolisesti ja kattavasti. Matkailun tilinpidon luvut julkaistaan **Visit Finlandin** tilastopalvelu Rudolfin sivuilla.

Suomen ja ulkomaiden välistä matkustajaliikennettä tilastoidaan Tilastokeskuksen Ulkomaan meriliikenteen ja Ilmaliikenteen tilastoissa. Näistä tilastoista ei kuitenkaan käy ilmi matkailijoiden kotimaa. **Suomen matkatoimistoalan liitto** (SMAL) julkaisee vuosittain nettisivuillaan tilaston “Lentäen tehdyt vapaa-ajan valmismatkat ja markkinaosuudet”, josta selviää matkatoimistojen kautta ostettujen matkojen määrä kohdemaittain.

Lisätietoja

Taru Tamminen 029 551 2243

Ossi Nurmi 029 551 2984

Vastaava osastopäällikkö:

Hannele Orjala

liikenne.matkailu@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Suomalaisten matkailu, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute